

Η ΑΘΛΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΠΡΟΓΟΝΩΝ ΜΑΣ

ΠΩΣ ΔΙΕΠΟΜΠΕΥΑΝ ΟΙ BYZANTINOI ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΔΙΚΟΥΣ

Τι γινέταν στη Γερμανία. Πώς έτιμωρεύντες ή γυναίκες πούδερναν τους άντρες τους. Ή γλωσσούδες και τό λιθάρι τῆς ντροπῆς. Ή πόμπευσις τῶν ἀπίστων συζύγων. "Οπου συνεξευτελήσεται καὶ ὁ ἀπατηθεῖς σύζυγος. Η διαπόμπευσις τῶν χηρῶν καὶ τῶν χηρῶν. Τ' ἀντρόγυνα πού γκρινιάζαν. Τι γινέταν στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα. Οἱ φυγοπόλεμοι καὶ τὰ γυναικεῖα φευστάνια!... Η διαπόμπευσις στὴν Αἴγυπτο, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

ΛΟΥ σήμερα, διως σᾶς ὑποσχεθήκαμε, τὸ τρίτο καὶ τελείωμα μας σημείωμα, σχετικός μὲ τὴν συνήθεια τῶν διαπομπέων κατὰ τὸν μεσαίων καὶ τὰ κατοπινά χρόνια.

Στὴ Γερμανία δὲν πομπεύοντουσαν μονάχα οἱ κλέπτες, οἱ μοιχοὶ καὶ ἡ ἐλεύθερες γυναίκες, ἀλλὰ καὶ αὐτές ἀκόμα η νοικοκυράδες, η ἔντιμες νοικοκυράδες, ὅταν ἔδερναν τὸν ἄντρα τους.

'Η Γερμανία σὺνεψεύσας ποὺ καταγγείλνοταν πὼς ἔδερνε τὸν σύζυγο της, φροτωνόταν ἀφε-σύνεσ σ' ἓνα γάϊδαρο καὶ περιφέροντα στὴν πόλη, ἀκολούθοντος ξούσιο πλήθους λαοῦ. Τὸ πο περίεργο μάλιστα σχετικός εἶνε ὅτι τὸν γάϊδαρο, στὸν ὥποιο καβαλλίκευε ἡ σύζυγος—ὕναντα, τὸν ἔσεργε ἀτ' τὸ καπίστρο ἀπὸς ὁ Ἰδιος ἡ ἔντονος σινέγυος.

Γιατὶ γινόνται αὐτό;

Γάι νά συνεψεύσειθή ἀσφαλῶς καὶ ὁ σύζυγος ποὺ δεχόταν νά τὸν δέρνῃ τὸ τρυφερό του ἥμισυ.

Στὴ Γερμανία ὑπόρχει καὶ ἕνας ἄλλος τρόπος διαπομπέων γιὰ τὶς γλαυσόδες, τὶς γυναίκες δηλαδὴ ποὺ είχαν μαρούν τὴ γῆλωσα καὶ δέν ἔξερναν τὶς φλαυρούσαν.

Η γυναίκες αὐτές ήσαν ὑποχρεωμένες νά φροτωθοῦν καὶ νά περιφέροντα στὴν πόλη ἐνώ λιθάρι, ὅποιο λεγόταν «εἰλάρι» τῆς «ἀμαρτίας», τοῦ «σαματά». Αὐτά στὴ Γερμανία συνήθεζαν νά διαπομπέονταν διὰ τῆς γαϊδουροκαβαλλαρίας τοὺς ἀπακούντας μαθητας καὶ τοὺς ἀπειθάρχητους σπρατίτως.

Ἡ συνήθεια τῆς διαπομπέων ἦταν γνωστὴ καὶ στὴ Γαλλία, ἐφαρμοζόταν διως σ' ὁρισμένες ἐπαρχίες ὡς τὸν 16ον αἰώνα.

"Οπος οἱ Γερμανοί, ἔπι καὶ οἱ Γάλλοι, διαπόλτεναν πρότα-πρότα τὸ ἀντρόγυνον ποὺ δέν ζόδαν ἀμονικά. "Οχι δι-ως μόνο τὴ σύζυγο, ἀλλὰ καὶ τὸν σύζυγο. "Οταν δηλαδὴ ὁ σύζυγος ἔδερνε τὴ σύζυγο τὸν τὸν μῆνα Μάιο — γιατὶ ἀραγε ἡ ἔξαρσεις αὐτὴ γιὰ τὸν Μάιο; — γιατὶ εἶνε ὁ μῆνας τὸν ἔρωτον καὶ ὅρι τῆς γκρίνης — τέλος πάντων, δι-τὸν ὁ σύζυγος ἔδερνε μαγιάτικα τὴ σύζυγο του, ὑφίστατο τὸν ἔξεντελισμὸν τῆς διαπομπέων, τοποθετούμενος πάνω

γάλο δρυοστάσιο, περιστοιχιαμένο ἀπὸ ψηλοὺς τούχους. Μερικαὶ μιρού κτίρια, μὲ τὶς πότες τους κατάπλειστες, ὑφαντόνταν δεξιά καὶ διμοτεφά. Μιὰ ψηλὴ κατωδόχος, μπορεούμενή, ὅρθιονταν σὲ μά γυναί.

Η Ἀγάθη θὰ μποροῦν νά φροτηστὴ τὴν Ἐλένη γιατὶ τὴν είχε πάι σ' αὐτὸν τὸ ἔρωτο μέρος, μά δὲν φροτοῖσται πειά τίποτε, δὲν σπεργτοῖσται τίποτε. Λέν ηθελε πειά νά σπεργτεται τίποτε.

Η διὸ γυναίκες κατέβιραν ἀπὸ τὸν ἀνάξιο τους καὶ ποχύρησαν μέσα σὲ μάλιστρονταί αὐλή.

Η αὐλὴ αὐτὴ ἤταν γενάρητη ἀπὸ ἕνα σωτηριό πλήθος. Υπῆρχαν ἐκεὶ καμιαὶ διακοσμοὶ ἀνθρωποι, πολλοὶ ἀπὸ τοὺς δοποὺς ἥπαν πολὺ νέα, μὲ μάτια γαλάζια ἀγνὰ καὶ μὲ χρῶμα χλωμό. Οἱ πολὺ ἡλικιωταὶ δικαιαζαν ἢ τὸ Χριστό, διως τὸν παριστάνονταν ἡ εἰδώλων τῆς βιβλιοτηνῆς σχολῆς. Υπῆρχαν ἐκεὶ ἀκόμα καὶ χωρικοί, καθημερινοί κατὰ γῆς μὲ τὰ πόδια τους σταυρούμενα. "Οι αὐτοὶ οἱ ἀνθρώποι τῆς ἔξοχῆς φρονοῦσαν προθετές, μπλοκές καὶ σκούπων.

Υπῆρχαν ἐπίσης καὶ γυναίκες, φτωχὲς γυναίκες μὲ πρόσωπα σοδεώμα καὶ προσεχτικά, μὲ χωρούρχομες μαντήλες στὸν κεφάλη τους.

Η Ἀγάθη, βλέποντάς τους ὅλους αὐτούς, θυμήθηκε ποὺ πρὶν ἀπὸ μερικὰ χρόνια είχε διαβάσει σὲ κάποια γαλλικὴ ἡμέρα τὴν περιγραφὴ μᾶς παρομοίας συγκεντρώσεως, στὴν ὅποια είχε παραστῆσθε, ἵπο συνήθειας ἔξαρτες, καίτιοις περιφράσιος. Παριστόντος τρόποφορ ποὺ είχε πάι στὴ Ρωσία κατὰ τὴν ἐποχὴ τῆς πρώτης ἐπαναστάσεως, "Ωστὲ μῶλις αὐτοὶ οἱ ἐργάται, δῆλοι αὐτοὶ οἱ χωρικοί πάντας ἔπαναστάται;

Μά τι τὴν ἐνδιέφεραν, ἀμφὶ γι' αὐτήν, διως είχε πει στὴν Ἐλένη, ὅλα είχαν τελείωσει πειά;

"Ἐξαφνα, καπάτοις ἀπὸ τὸ πλήθος ἀνέβιραν σ' ἓνα πάγκο καὶ ἀρχούσε νά μιλάρι. Ήταν ἔνας νέος ποὺ δέν φρονταν οὔτε γιὰ χωρικός, οὔτε γιὰ ἐργάτης. Φωνάτοις μᾶλλον σὰν ἐμπανασμένος οπονδαστής.

Τὸ βλέμμα του ἔδειν δόναμα καὶ στὰ βλέμματα ὅλων τῶν ἄλλων καὶ τὰ ἡδύτια του ἔχανεν τὶς καρδιές δόλων νά ζτινοῦν...

(Ἀκολούθει)

σ' ἓνα γάϊδαρο ἀνάποδα καὶ περιφερόμενος στὴν πόλη. Τὸ ἴδιο διως πάθωνται καὶ ὁ σύζυγος ἀν ἔντονος τὸν σύζυγο της.

"Ἐπίσης στὴ Γαλλία πομπεύονταν καὶ ὁ ἀπατηθεῖς ὑπὸ τῆς συζύγου τοῦ σινέγυος, διὰ τῆς γαϊδουροκαβαλλαρίας. Τὸν ὑπεβαλλαν ἀπὸ σε-λῆπται αὐτὸν γιὰ νά μάθῃ ἀλλοτερα τὴν φρωφρό τον ἥμισυ. "Απέδιδαν μὲ ἄλλους λόγους τὴν εὐθύνην τῆς ἀπάτης στὸν σύζυγο, ποὺ δὲν είχε νοῦ καὶ φρόντισ τὴν φρωφρή τον τιμῆν.

Στὸ Ηainaut πομπεύοντουσαν, μέχρι ποὺ δόλιων δεκαετηρίδων, δὲν ἄντρας ή ἡ γυναίκα ποὺ ἔναντι πομπεύονταν μετά τὴ χρεία τους!

Στὴν Ἰστανίνα ἡ ποινὴ τῆς διαπομπέων ἐπεβαλλεται κατὰ τὸν 16ον αἰώνα στὰς κακῶν ἥθων γυναίκας καὶ στὰς συζύγους ποὺ ἀπατοῦσαν τοὺς σινέγυος των. Στὴ δευτέρα ὥντας αὐτὴ περίττωσι, ἐπειδὲ τῆς σινέγυος, φροτωνόταν στὸ γάϊδαρο καὶ ὁ σύζυγος.

Στὴ Νεάπολη, περὶ τὸ τέλος τοῦ 16ου αἰώνας, ὁ Ἰστανίνος ἀντῆς βασιλεὺς κατεδίπασται στὴν ποινὴ τῆς διαπομπέων ἔναν κακορροζούχο σύζυγο, τὸν ὥποιο είχε ἀπατηθεῖ ἡ γυναίκα του. "Ο δυστυχημένος ἀπός ἀνθρώπου φροτώθηκε σ' ἓνα γάϊδαρο ἔναντιστροφα καὶ σύρθηκε ἐποὶ σ' ὅπλη τὴν πόλη, στολισμένος στὸ μέτωπο μὲ κέρατα τράγου!

"Ἐνας δημητός κήρυκας, ποὺ πήγαινε μπρὸς ἀπ' τὸν γάϊδαρο, διακαλούστη τὸ πάλιμη τοῦ τριδυντούχου σινέγυον.

Στὴν Ἀγγλία πομπεύοντουσαν ἐπίσης τ' ἀντρόγυνα ποὺ γκρίνιαζαν, καθὼς καὶ οἱ σύζυγοι ποὺ ἀπατοῦσαν ὁ ἔνας τὸν ἄλλο.

"Ἄπ' ὅπλη προκύπτεται διὰ, ἀντιθέτως πρὸς τὸ Βιζαντίον καὶ τὴν Ἀνατολή γενικώς, στὴ Δάση, στὴν Εὐρώπη, ἐπιμορφώθηκε τὴν ἀποτία τῆς σινέγυον του καὶ σύζυγος, η καὶ μόνη καὶ ἀπολειτουσίας αὐτῆς.

Καὶ στὴν ἀρχαὶ Ἐλλάδα ἐφαρμοζόταν ἡ ποινὴ τῆς πομπεύοντος. Οἱ πομπεύοντες περιεφέροντο στὸν δόρμους, ἐθεατοῦστοινσαν στὴν ἀγορά, ὑφίσταντο σωματικές κακώσεις, ὑβρίστοι καὶ ἐχελανέζοντο.

Στὴ Σπάρτη διαρχής τοῦ 4ου π.Χ. αἰώνος, ἐπομπεύθη ὁ Κινάδος, κατηγορούμενος ἐπὶ συνωμοσίᾳ, μαζὶ μὲ ἄλλους τοὺς συντρόφους του καὶ δόμφονάς του.

Οἱ πομπεύοντες στὸν πομπεύοντας περιεφέρονταν στὴν πόλη δέσμων, μὲ σιδερών κλοιό στὸ διαμέρισμα στὸν δόρμοντος, μαστιγώμενοι καὶ χλευαζόμενοι ἀπὸ τὸν ὄγλο.

Στὴ Σπάρτη ἐπίσης, ὁ διατράχας ὁρισμένα ἐγκλήματα, γίνοιται γιῷσα ἀπὸ τὴν βασιλική, τραγουδῶντας ἔνα τραγούδι, διὰ τοῦ δοπούς αὐτοταγογοιδίαταν. Στὴ Σπάρτη, τέλος, οἱ φρυγοπόλεμοι ήσαν ὑποχρεωμένοι νά μείνονται τρεῖς ημέρες στὴ σειρὰ στὴν ἀγορά, φορώντας γυναικεῖα ρούχα.

Οἱ ἀρχαῖοι Κυμαῖοι ἀνέβασαν τὴ γυναίκα ποὺ ἀπάτησε τὸν σύζυγο της σ' ἓνα λιθάρι, στὴν ἀγορά, γιὰ νά τὴ δοῦ δῶλο. Επακολούθησεν ἡ γυνοτὴ γαϊδουροκαβαλλαρία καὶ καπάτονται ἡ αποτὴ σινέγυος ἔναντιστρον στὸ λιθάρι γιὰ νά μη μείνει κανένας ποὺ νά τὴν ἔδη.

"Η γυναίκες ποὺ παθαναγόταν τὸν ἔξεντελισμὸν αὐτό, ἐθεωροῦσαν πειά καὶ λεγόταν στὸν σύζυγον σύνοδοτες.

Καὶ οἱ ἀρχαῖοι Πισιδαίοι ἐπόμπευνται ἐπὶ δηνοὶ τὴν πόλη της μάζη. "Οχι διως μὰ καὶ ἔρω. Η διαπολίτευσις τοὺς έπαναλαμβάνουν κατά τὸ σό, σὲ ὑφιστάνεται μάλιστα ημέρες.

Ἐπίσης στὸν ἀρχαῖο Θρακίον οἱ συκοφάνταις ἔχαναν πομπεύονταν στὰ κυριοφοροῦνταν τρέπονται στὸ κεφάλι της μάζης, φορώντας στὸ κεφάλι της μάζης.

Στὴν Αἴγυπτο, κατὰ τὸ ἔτος τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοκράτορος Ιουστινοῦ, ἔγινε μᾶς διαπομπέων πρωτοφανῆς ἀγριότητος καὶ ἀνενήλειας. Οἱ ἐθνικοὶ τῆς Ἀλεξανδρείας, οἱ ἀδιολάτερες δηλαδή, διεπολεμοῦσαν τὸ λειμάνιον κάποιον Πατριάρχον, ποὺ είχε πεθάνει ἔκεινες τὶς ημέρες.

Παρομοία πομπεύονταις νερκροῦ ἔγινε καὶ κατὰ τὸν δον αἰώνα στὴν Τερεντιαλήν. "Η βαριαρότητης αὐτὴ τὸν ἐθνικόν ἔχει μὲν τὸν πατριαρχικό μέσον ποὺ ἔπλρετε τὸτε μεταξὺ αὐτῶν τὸν Χριστιανόν.

Καὶ γιὰ νά ξαναγράψουμε στὸ Βιζαντίο, σᾶς πλησσοφόρουμε δὲν ἐπὶ Ιουστινιανὸν διεπομπεύθησαν ἔκει ὅρι μόνον εὐ-γενεῖς καὶ Πατριάρχας, ἀλλὰ καὶ αὐτοκράτερες...

"Απομεινάρι τὸν ἀγριοτήτων αὐτῶν εἶνε καὶ ἡ μοιντζα — η στοὺς Ἐλλήνας μάζον καὶ στοὺς Ἀλευθερούς γνωστὴ εἰμέρα. Προσήλθε απὸ τὸ ευρωπαϊκόν, ἀπὸ τὴ χειρονομία δηλαδή πούσηνε δὲ ὅριος ὅταν ἐμποντζούσιον τοὺς πομπεύομένους.

Ο ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ

